

פוסקים על הרי"ף דף מ ע"א

- א. אם צלאו כבד עם בשר, יהיה הכבד למטה ולא למעלה. ובדיעבד, מותר. 1 .....
- ב. לא ימלחנו לכתחלה על גבי הבשר, אלא מתחתיו 1 .....
- ג. בשר שצולין בלא מליחה, אין נותנין כלי תחתיו לקבל שמנונית הנוטף ממנו, עד שיצלה. 2 .....
- ד. לצלות כחל או למולחו עם הבשר, דינו כדין צליית או מליחת כבד עם בשר. 4 .....
- ה. מותר לחתוך כחל רותח בסכין שחתכו בו בשר. וכן מותר לחתוך בשר בסכין שחתכו בו כחל. וכן הדין לאכול זה בכלי שאכלו בו זה 5 .....

א. אם צלאו כבד עם בשר, יהיה הכבד למטה ולא למעלה. ובדיעבד, מותר.

רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק ו הלכה ח

הכבד שבשלה ולא הבהבה על האור ולא חלטה בחומץ או ברותחין הרי הקדרה כולה אסורה הכבד וכל שנתבשל עמה, ומותר לצלות כבד עם הבשר בשפוד אחד והוא שתהיה הכבד למטה, ואם עבר וצלאה למעלה מבשר הרי זה אוכלו.

בית יוסף יורה דעה סימן עג אות ד ד"ה אסור לצלותו

ד אסור לצלותו עם בשר בשפוד אלא אם כן הכבד למטה אבל בדיעבד שצלאו והיה למעלה שרי. פשוט בפרק כל הבשר (קיא.). וטעמא משום דדמא מישרג שריג כלומר מחליק ונופל לארץ ומכל מקום לכתחלה אסור מפני שהבשר רך לבלוע ונראה לעין כל שנוטף עליו כ"כ המרדכי (סי' תשא) ומפרש רש"י (שם ד"ה הלכתא) שלא חילקו בין עילוי בישראל לתותי בישראל אלא בתנורים שלהם שהיה פיהם למעלה והיו מניחים השפוד בתנור ראשו למטה וזנבו למעלה אבל בשפוד המונח לארכו לא שייך לפלוגי בין עילוי בישראל לתותי בישראל אלא בכל גוונא אסור לכתחלה: מדברי התוס' בפרק כיצד צולין (פסחים עד. ד"ה כבולעו) נראה דאפילו לפי מנהג העולם שאין מבשלין כבד ע"י שום מליחה מכל מקום כיון דנמלח במליחת קדרה נתמעט דמו ולא אסר טפי משאר בשר שלא נמלח ובישראל ע"ג בישראל שרי לכתחילה לכולי עלמא:

שולחן ערוך יורה דעה הלכות מליחה סימן עג סעיף ד

אם צלאו עם בשר בתנורים שבימי חכמי הגמרא, שפיהם למעלה, יהיה הכבד למטה ולא למעלה. ובדיעבד, מותר. ובשפודים שצולים אצל האש, אסור לצלותן עם הבשר, לכתחלה, אפילו כבד למטה. הגה: מיהו אם נמלחה הכבד כבר, מותר לצלותה עם בשר, אפילו על גבי בשרא, דכבר נתמעט דמו והוי כבשר על גבי בשר. (ב"י בשם תוספות ר"פ כ"צ = כיצד צולין = והגהות ש"ד ומרדכי פ' כ"ה).

ב. לא ימלחנו לכתחלה על גבי הבשר, אלא מתחתיו

בית יוסף יורה דעה סימן עג אות א (ב), ה (ב) ד"ה כתב עוד

א (ב), ה (ב) כתב עוד שם המרדכי בשם ראבי"ה דאם צלו הכבד ולא הדיחו ונתנו בקדרה אין לחוש דנורא מישיב שייב ואף על גב דנראה לכלוך דם מוחל בעלמא הוא עכ"ל נראה מכאן דלכתחלה צריך להדיחו אחר צלייתו כשרוצים לבשלו ומצאתי כתוב (תשו' מהרי"ל סי' קכו) שהטעם מפני המלח הנדבק בו ויש גם כן למיחש משום מראית העין שיתאדם הבשר וכן בשר שנמלח בשפוד ורוצים לבשלו גם כן צריך להדיחו מטעם זה ויתבאר זה בסימן ע"ו:

בית יוסף יורה דעה סימן עג אות ה (א) ד"ה וכן דינו

ה (א) וכן דינו בענין מליחה שאסור למלחו לכתחלה ע"ג בשר וכו'. כ"כ הרשב"א (תוה"א שם עד:) וסמ"ק (סי' רה) וגם הר"ן (מ. ד"ה דרש מרימר) הזכיר סברא זו וטעמא דכיון דמליח הרי הוא כרותח דצלי כשם שאסור לצלות כבדא עילוי בשרא כך אסור למלוח, וכתב הרב המגיד (פ"ו ה"ח ד"ה ומותר) שיש חולקים בזה כלומר שסוברים דלא מחמרינן בענין זה במליחה כמו בצלי ואף על פי שכתב המרדכי (סי' תשכג) דר' יואל (ראבי"ה סי' אלף צב) אסר אפילו בדיעבד כבד שנמלח עם בשר דעת יחיד הוא ולא חיישינן ליה:

שולחן ערוך יורה דעה הלכות מליחה סימן עג סעיף ה

לא ימלחנו לכתחלה על גבי הבשר, אלא מתחתיו. הגה: ונהגו שלא למלוח כבד כלל, אפילו לבדה, ואין לשנות רק יש למלחה קצת כשהיא תחובה בשפוד, או מונחת על האש לצלותה (הגהת ש"ד ואגור בשם אגודה). ומיהו אם איתא שמלח כבד, בין שמלחה לבד או עם בשר, אפילו על גבי בשרא, הכל מותר (טור וש"ד וארוך). וי"א שיש לקלוף מעט סביב הכבד, אם היא דבוקה בעוף, ואינו אלא חומרא בעלמא (מרדכי פכ"ה ובארוך). נהגו להדיח כל כבד אחר צלייתה, משום דם הדבוק בה (אגור בשם ר"י מולין). מיהו אם לא הדיחה, מותרת.

ג. בשר שצולין בלא מליחה, אין נותנין כלי תחתיו לקבל שמנונית הנוטף ממנו, עד שיצלה

בית יוסף יורה דעה סימן עו אות ו ד"ה בשר שצולין

ו בשר שצולין בלא מליחה אין נותנין כלי תחתיו לקבל שמנונית הנוטף ממנו וכו'. ג"ז בפרק כל הבשר (ק"ב). אמר רב נחמן אמר שמואל אין מניחין כלי תחת הבשר עד שיכלה כל מראה אדמומית שבו מנא ידעינן מר זוטרא משמיה דרב פפא אמר משתעלה תמרתו מתקיף לה רב אשי ודילמא תתאה מטא עילאה לא מטא אלא אמר רב אשי לית ליה תקנתא אלא מישדא ביה תרתי גללי מילחא ומשפייה. ופירש רש"י משתעלה תמרתו. שהבשר מעלה עשן ל"א שיהיו הגחלים מעלים עשן שכל זמן שהדם שותת עליהן אינן אלא כבין והולכין אבל כשהשומן נוטף הם מעלים עשן: ודילמא תתאה מטא. צד התחתון של צד הגחלים נצלה והעליון לא נצלה: תרי גללי מילחא. בין על הבשר ובין בתוך הכלי והדם נגרר אצל המלח לשוליים: ומשפייה. כלומר יערה השומן העליון מכלי אל כלי שלא יתערב הדם בו. וכתב הרא"ש (סי' לו) ונראה דבי דוגי אסור כיון שהדם מונח עליו ונבלע בו אבל הר"ן (מ. ד"ה ואי איכא) כתב שם גבי הא דקאמר התם ואי איכא בי דוגי בישראל עילוי כבדא נמי אסיר דבבי דוגי דבישראל איכא למידק יאסר השומן מפני שהוא בולע מהדם וכי תימא דמשקה אינו בולע ממשקה אפילו הכי יאסר הכלי מחמת הדם ויאסר השומן מפני פליטת הכלי י"ל דהאי דמא דבי דוגי מדינא לא מיתסר לפי שאין נותנין בי דוגי עד שנצלה כמאכל בן דרוסאי וכלה דמו אלא שמפני שעדיין יוצא מוחל אדום ממנו אסרוהו מפני מראית העין וגבי הא דאסיק רב אשי לית ליה תקנתא אלא מישדא ביה תרי גללי מילחא וכו' כתב (מא: ד"ה ומיהו) ומיהו כי שרי כה"ג דוקא לאחר שנתבשל כמאכל בן דרוסאי וליכא למיחש למוחל הנוטף אלא מפני מראית העין אבל קודם שנתבשל כמאכל בן דרוסאי כיון דדם גמור הוא ע"כ בי דוגי אסיר וכיון דאסיר אי אפשר לשומן שבתוכו שיהא נותר וכמו שכתבתי למעלה וכי תימא ואי בשנתבשל כמאכל בן דרוסאי עסקינן היכי מסקינן דלית ליה תקנתא אלא בתרי גללי מילחא והא בככר שחתך עליה בשר נקטינן כרבא דאכיל ליה ולא חייש למראית העין לא דמי דהתם היינו טעמא לפי שהמוחל בלוע בתוך הככר אבל בכלי שתחת הבשר שהוא עומד בפני עצמו איכא משום מראית העין [טפי] אף על גב דמדינא ה"נ שרי שכיון שנתבשל כמאכל בן דרוסאי כבר נתמצה כל דם שבו והשאר אינו אלא מוחל בעלמא עכ"ל וגם הרשב"א כתב בחידושו (ק"ב. ד"ה אמר רב נחמן) דמנא נראה דלא מיתסר משום דם שבשלו מדרבנן הוא דאסיר וכיון דספיקא הוא אי מטא אי לא מטא ספיקו להקל ע"כ וכ"כ רבינו ירוחם

(נט"ו אות כה קלד ע"ג) בשמו ובאמת שלדברי הרא"ש יש לתמוה מאחר שהכלי אסור למה לא יאסור את השומן ושמו י"ל שמאחר שאין כלי זה מונח על האש נהי שהוא בולע מדם הנוטף בתוכו חס אינו כדאי לאסור את השומן: ולפום ריהטא דסוגיא דשמעתין משמע דרב אשי לא קפיד בין תעלה תמרתו ללא תעלה דאי לא מנח תרי גללי מילחא אפילו אחר שתעלה תמרתו אסור ואי מנח תרי גללי מילחא אפילו קודם שתעלה תמרתו שרי וכן נראה שהוא דעת הרי"ף (מא:): והרא"ש שהשמיטוה לה היא דמשתעלה תמרתו וכן נראה גם כן מדברי הרמב"ם פ"ו מהלכות מאכלות אסורות (הט"ו) אבל הרשב"א (שם ובתוה"א ב"ג ש"ג פא סוע"א) כתב דאפילו רב אשי נמי דאמר דאית ליה תקנתא בגללי מילחא תרתי בעי משתעלה תמרתו ואח"כ למיהב ביה גללי מילחא אבל לשוויי בי דוגי מקמי דתכלה אדמימות דהיינו משיעלה תמרתו לא דאז איכא דם ומיהו אפילו הכי לכתחלה לא שרינן בלא גללי דמילחא דכל היכא דאיכא לתקוני ולמיפק מידי ספק מתקנינן ומפקינן עכ"ל והרב המגיד כתב שתי סברות אלו בפ"ו מהלכות מאכלות אסורות (הט"ו) ולא הכריע ביניהם. ומבואר בדבריו שם שהוא סובר דלהרי"ף והרמב"ם הא דרב אשי אפילו קודם שתעלה תמרתו היא וכמו שכתבתי אבל רבינו סתם דבריו כדעת הרשב"א ואם היה סבור שהרא"ש חלוק בדבר היה לו להזכיר סברתו: ולכן נראה לי שרבינו סובר דלהרא"ש נמי הא דרב אשי אחר שתעלה תמרתו היא ולא קודם שהרי כתב אמר רב נחמן אמר שמואל אין מניחין כלי תחת הצלי עד שתכלה כל מראה אדמומית שבו מנא ידעינן וכו' ואסקה רב אשי דלית ליה תקנתא עד דמייתי תרי גללי דמילחא וכו' ואם איתא שהיה מפרש דלרב אשי לא בעי משתעלה תמרתו כלל נמצא דרב אשי פליג אדשמואל דאמר אין מניחין עד שיכלה אדמומית ולרב אשי כילוי אדמומית זה לא מעלה ולא מוריד דאי יהיב תרי גללי מילחא אפילו קודם שתכלה מראה אדמומית נמי שרי, ואם כן לא הוה ליה לכתוב לדשמואל כלל ומדכתבו לדשמואל וגם מדכתב עלה ואסקה רב אשי משמע דס"ל דרב אשי לא פליג אדשמואל אלא לאוסופי עליה אתא דבתר דכלה אדמומית שבו בעי תרי גללי מילחא וקודם שכלה אדמומית שבו לא מהני תרי גללי דמילחא וכדסתים שמואל ואמר אין מניחין כלי עד שיכלה אדמומית שבו ושמואל לא אתא לאשמועינן אלא דקודם כילוי אדמומית ליכא תקנתא כלל לאנוחי כלי אבל אין הכי נמי דבתר הכי איכא תקנתא כדמסיק רב אשי ומה שלא כתב דברי רב פפא דאמר משתעלה תמרתו משום דלדידה בתר דתעלה תמרתו בלא תרי גללי מילחא נמי שרי וליתא ומכל מקום מדאמר שמואל עד שיכלה אדמומית שבו שמעינן שפיר דבעינן שתעלה תמרתו דזו וזו אחת היא ולפירוש זה גם הרי"ף אפשר שסובר כן דתקנתיה דרב אשי ליתא אלא אחר שיכלה מראה אדמומית שבו שהרי הוא גם כן כתבה לדשמואל וכתב עלה ואסקה רב אשי: וכתב הרשב"א בתורת הבית (קצר שם עח:): כלשון הזה בשר שצולין אותו עד שלא נמלח אין נותנין כלי תחתיו לקבל שמנונית עד שיגיע לכדי שיהא ראוי לאכילה בצלייה זו ומשמע דלא סגי ליה בכדי מאכל בן דרוסאי אלא בעי דמטא לצלייה הראויה לאכילה לרוב בני אדם כמו שכתב גבי ככר שחתך עליה בשר אלא שבחידושו (שם) כתב דההוא דככר שחתך עליה בשר טפי מטוי מהאי דכלה אדמומית דההוא דככר מטא לצלייה הראויה לאכילה לרוב בני אדם ע"כ ואם כן אפשר דגבי בי דוגי בשהגיע למאכל בן דרוסאי סגי וכדברי הרי"ף: והאי בי דוגי לא משמע מדברי המפרשים והפוסקים שהיו נותנין בו אלא מלח בלבד אבל הרשב"א כתב בתורת הבית (שם עט.) שהיו נותנים בו מים ובתוך המים היו נותנין בו גרגירי המלח:

ומ"ש רבינו במה דברים אמורים בבשר אבל בכבד אסור בכל ענין ליתן כלי תחתיו וכו'. גם זה בפרק כל הבשר (קיא.). אהא דדרש מרימר בין כחלא בין כבדא תותי בישראל שרי עילוי בישראל דיעבד אין לכתחלה לא אמרי ואי איכא בי דוגי בישראל עילוי כבדא נמי אסור ומאי שנא מדמא דבישראל דמא דבישראל שכן דמא דכבדא קפי ופירש רש"י שכן. יורד לשולי הכלי והשומן צף למעלה, והרמב"ם השמיט דין זה ולא ידעתי למה דהא ליכא מאן דפליג ביה:

ומ"ש רבינו וכתבו הגאונים שלא התירו ע"י נתינת מלח אלא בשנים או שלשה גרגרים וכו' וע"כ כתב רש"י שאין אנו בקיאים בדבר וכו' ואין ליתן כלי תחת הצלי עד שימלחנו וכו'. אף על גב דבפירושי רש"י דידן (ק"ב: ד"ה ומשפ"ה) אין

כתוב אלא דברי בה"ג (סי' סה קלג ריש ע"ג) בלבד בנוסחת רש"י של רבינו אפרש שהיה כתוב כמו שכתב בשמו ולפום נוסחא דידן נמי שפיר איכא למילף מיניה הכי דכיון דאין אנו בקיאים אין לנו ליתן כלי תחת הצלי מספק וכ"כ הרא"ש (סי' לו) וכן נראה מדברי התוספות (קיב. ד"ה תרי גללי) וכ"כ סמ"ג (לאוין קלז מז ריש ע"ב) וכ"כ הר"ן (מא : ד"ה ומיהו) על דברי בה"ג דלפי זה נפל בי דוגי בבירא דאנן לא בקיאינן בשיעורא דמילחא דאי רמינן ביה פורתא דילמא לא ממשיך בהדי דמא ואי רמינן ביה טובא דילמא מבטל לכח הדם ומתערב בהדי שומנא וכ"כ הרשב"א בחידושיו (שם ד"ה אמר רב נחמן) בשם ספר התרומה (סו"ס סה וריש סי' סו) ובתורת הבית (שם עט :) כתב יש מגדולי המורים האחרונים שאמרו שעכשיו שאין אנו בקיאים בשיעור נתינת המלח אסור ליתן כלי תחת בשר אלא אם כן מלח הבשר ושהה במלח שיעור מליחה והודח יפה כדין בשר הנכשר לקדרה ע"כ ורבינו לא חשש להזכיר ההדחה לפי שהוא פשוט וקיצר במובן וכתב הרב המגיד בפ"ו מהלכות מאכלות אסורות (הט"ו) אם הבשר היה מלוח ומוכשר אף לקדרה דעת קצת המפרשים שמותר לתת תחתיו כלי מיד ואין צריך שום דבר וזה דעת הרשב"א ואין כן דעת רבינו ע"כ וטעמו ממה שיתבאר בסימן שאחר זה :

וכתב הרשב"א ואם עבר ונתן אפילו מלח וכו'. ז"ל הרשב"א בתורת הבית (שם) יראה לי שאם עבר ועשה ואפילו נתן בו מלח הרבה מותר לפי שאין כאן דם אסור דאורייתא דדם שבשלו הוא ואינו אסור דבר תורה (מנחות כא.) ועוד דאינו ודאי אלא ספק שמא משעלתה תמרתו נתבשל הכל ואפילו העליון ולפיכך מותר עכ"ל :

שולחן ערוך יורה דעה הלכות מליחה סימן עו סעיף ו

בשר שצולין בלא מליחה, אין נותנין כלי תחתיו לקבל שמנונית הנוטף ממנו, עד שיצלה עד שיהא ראוי לאכילה על ידי צליה זו.

ש"ך על שולחן ערוך יורה דעה הלכות מליחה סימן עו סעיף ו

כה (פמ"ג) בשר שצולין כו'. לי הטור בשר שצולין כו' עד כדי צליה זו וקאמר בש"ס שאם נתן בכלי שנים או שלשה גרגרים מלח מותר לפי שהמלח מושך בטבעו כל הדם לשולי הכלי והשומן צף למעלה ואחר צליה שופך בנחת השומן מלמעלה ומשליך הדם הנשאר בשולי הכלי עכ"ל הטור. ומבואר דאם נצלה עד שהוא ראוי לאכילה מותר ליתן כלי תחתיו אפילו בלא נתינת מלח בכלי. וכן מבואר להדיא ברשב"א בת"ה וזהו דעת המחבר והיינו שכיון שנצלה שיעור הראוי לאכילה דהיינו חצי צלייתו, וכמ"ש הר"ב ס"ב וס"ה כבר זב כל דמו ומה שזב אח"כ אינו אלא מוהל בעלמא.

...

ד. לצלות כחל או למולחו עם הבשר, דינו כדין צליית או מליחת כבד עם בשר

טור יורה דעה הלכות בשר בחלב סימן צ

ואפ"י קרעו שתי וערב וטחו ובא לצלותו עם הבשר בשפוד לא יתן הכחל למעלה והבשר למטה אלא הבשר למעלה והכחל למטה עבר ונתן הכחל למעלה מותר בדיעבד וכתב הרשב"א דהוא הדין נמי כשמולחו עם הבשר לכתחילה צריך שיהא כחל למטה והבשר למעלה עבר ומלח כחל עם (ס"א על) הבשר מותר וכ"כ הרמב"ן שאם מלחו בלא קריעה מותר בדיעבד וא"א הרא"ש ז"ל כתב שמותר לכתחלה למולחו עם הבשר בכל ענין שהמלח אינו מפליט החלב שבו ומותר לכתחלה לחתכה בסכין של בשר וליתנו בכלי של בשר אחר קריעה וטיחה :

בית יוסף יורה דעה סימן צ אות ד ד"ה בא לצלותו

ד בא לצלותו עם הבשר בשפוד אחד לא יתן וכו'. בפרק כל הבשר (קיא.) דרש מרימר הלכתא בין כבדא בין כחלא תותי בישראל שרי עילוי בישראל (אסור) דיעבד אין לכתחילה לא וכתבו התוספות (קיא. ד"ה תותי בשרא) והרא"ש (סו"ס כז) וא"ת כחל היאך מותר תותי בישראל והלא שמנונית הבשר נוטף על הכחל ואי בקרעו שתי וערב וטחו בכותל אם כן עילוי בישראל נמי לישתרי דהא מותר לבשלו עם הבשר בקדרה וי"ל דהכא גרע טפי דאע"פ שקרעו עדיין נוטף החלב מן הכחל על הבשר וניכר שהוא בעין ע"כ ומיהו הרשב"א בחידושו (קט : ד"ה והכחל) סובר דבלא קרעו מיירי שאילו קרעו כהלכתו עילוי בישראל נמי שרי ואכתוב לשונו בסמוך. וכתב רש"י (קיא. ד"ה הלכתא) ולדין אסור לגמרי לכתחלה לפי שפודים שלנו אינם תלויים אלא שוכבים ופעמים שמרים זנב השפוד ונמצא התחתון עליון ופעמים שמשפילו ונמצא שחבירו עליון הילכך בין שהכבד לצד הראש בין שהוא לצד הזנב אסור וכתבוהו הרא"ש והרשב"א והר"ן (מ. ד"ה דרש מרימר) וגם רבינו כתבו אצל דין הכבד בסימן ע"ג (קכ:) ולא ידעתי למה לא כתבו כאן דודאי משמע דגם בכחל סובר רש"י כן דמאי שנא הרי מרימר נתן דין אחד לשניהם ואף ע"פ שרש"י תפס כבד לאו דוקא אלא חדא מינייהו נקט : וכתב הרשב"א דהוא הדין נמי כשמולחו עם הבשר וכו'. כ"כ בתורת הבית (הקצר ב"ג ש"ד פז:) וטעמא משום דמליח כרותח דצלי :

ואדוני אבי ז"ל כתב שמותר לכתחלה למלחו עם הבשר בכל ענין שהמלח אינו מפליט החלב שבו. כן כתב בפרק כל הבשר (סו"ס כז) אהא דדרש מרימר וכתב עוד וגם אין נבלע בדופני הכחל אלא כנוס במעיו :

שולחן ערוך יורה דעה הלכות בשר בחלב סימן צ סעיף ד

לצלות כחל או למולחו עם הבשר, דינו כדין צליית או מליחת כבד עם בשר. ויש מי שמתיר למלוח כחל על הבשר. הגה : ואין למולחו עם בשר ; אבל בדיעבד, בכל ענין מותר. (ארוך כלל י"ח). עור הקיבה, לאחר שהוסר חלבו מתוכו והודח, יש לו דין שאר בשר ומותר למלחו עם שאר בשר, ואין לו דין כחל כלל (שם).

ה. מותר לחתוך כחל רותח בסכין שחתכו בו בשר. וכן מותר לחתוך בשר בסכין שחתכו בו כחל. וכן הדין

לאכול זה בכלי שאכלו בו זה

בית יוסף יורה דעה סימן צ אות ג ד"ה ומותר לכתחלה

ג ומותר לכתחלה לחתכו בסכין של בשר וליתנו בכלי של בשר אחר קריעה וטיחה. כן כתב שם הרא"ש וז"ל ויש ללמוד מכאן היתר פשוט דהיכא שקרעו שתי וערב וטחו בכותל שמותר לכתחלה לחתכו בסכין של בשר ולאפוקי מהני שנוזהרים שלא לחתוך כחל רותח בסכין של בשר דאפילו בשפוד אחד שרי לכתחלה וכ"כ שם התוספות (ד"ה תותי בשרא) וז"ל ומה שנוזהרים שלא לחתוך כחל רותח בסכין של בשר מנהג הבל הוא דאפילו בשפוד אחד שריא הכא לכתחלה כשהכחל למטה ואפילו עילוי בישראל לכתחלה הוא דאסור מטעמא דפרישית אבל בדיעבד שרי וכן כתב הרשב"א בתורת הבית (הקצר שם) מכאן אתה למד שמותר לכתחלה לחתכו חס בסכין שחתכו בה בשר וכן מותר לחתוך בשר בסכין שחתכו בה כחל וכן הדין לאכול זה בכלי שאכלו בו זה שהרי התירו לצלותן יחד בשפוד אחד ע"כ ובחידושו (קט : ד"ה והכחל) כתב הכחל שנצלה או שנתבשל מותר לכתחלה לחתכו בסכין שחתכו בו בשר פעמים הרבה וכן מותר ליתן לכתחלה כחל רותח צלי בקדרה (שאכלו) [שבשלו] בה בשר ואפילו יש בה בשר דהא פסקינן לקמן הלכתא דכחלא עילוי בישראל בשפוד לצלי דיעבד שרי ואף ע"פ ששניהם רותחים ונוגעים זה בזה וכי אסרינן נמי לכתחלה עילוי בישראל הוא דאסרינן ומשום חלב הנוטף על הבשר אבל תחותי בישראל אף על גב דרותחין הם שרי.

והר"ן (מ. ד"ה דרש מרימר) כתב גבי כחלא תותי בישראל למשפדינהו בשפודא דאף על גב ששומן הבשר נכנס בכחל הקילו בכך לפי שאין טעם השומן ניכר בכחל ועוד שלבסוף הוא נפלט דכבולעו כד פולטו ולפי זה אין ללמוד מכאן שיהא

מותר לחתוך כחל שצלאו בלא קריעה בסכין שיש עליו טיחת בשר שלא כדעת מקצת מפרשים שמקילים בכך ומביאים ראיה מזו ע"כ. וכתב עוד וילפינן משמעתין שמוותר [לצללות] לכתחלה בשפוד אחד פעמים בשר פעמים כחל ע"כ ומשמע דאפילו בלא קריעה קאמר דבלא קריעה משמע דמיירי לפי דעתו וכ"כ הרשב"א בחידושיו שם בפירוש וז"ל שמעינן מינה דשפוד שצלו בו בשר פעמים הרבה מותר לצלות בו לכתחלה כחל ואפילו לא קרעו כלל דהוא בלא קריעה מיירי דהא בצלי לא בעי קריעה ועוד דאי בקריעה כהלכתו אפילו עילוי בישראל נמי שרי ע"כ.

ומיהו כבר כתבתי שדעת התוספות והרא"ש שאפילו קרעו שתי וערב וטחו אסור למישפד כחלא עילוי בישראל ומשמע מדבריהם דבשלא קרעו שתי וערב וטחו אפילו תותי בישראל אסור מפני שמנונית הבשר הנוטף על הכחל שיש בו עדיין חלב ונראה שמפני כך כתב רבינו אחר קריעה וטיחה וקאי בין ליתנו בכלי של בשר בין לחתכו בסכין של בשר. וכתוב בשבלי הלקט האוכל כחל לא יאכל גבינה עד שישהה כשיעור שצריך לשהות בין בשר לגבינה ופשוט הוא:

שולחן ערוך יורה דעה הלכות בשר בחלב סימן צ סעיף ג

מותר לחתוך כחל רותח בסכין שחתכו בו בשר (וכל שכן כחל חי אף על פי שהוא מלא חלב) (תא"ו נ"א). וכן מותר לחתוך בשר בסכין שחתכו בו כחל. וכן הדין לאכול זה בכלי שאכלו בו זה. הגה: וה"ה לצלות זה בשפוד שצלו בו זה. והוא הדין דמותר להניחו בקערה עם בשר צלי, אפילו שניהם חמים, דלאחר צליית הכחל דינו כשאר בשר לכל דבר (ב"י בשם הרשב"א והארוך). ודוקא שנצלה כדינו, דהיינו שקרעוהו תחלה שתי וערב וטיחה בכותל, אבל אם עבר וצלאו בלא קריעה, או קריעה מועטת, כל דברים אלו לכתחלה אסורים (טור וב"י), ובדיעבד הכל מותר. ואם קרעוהו כדינו וצלאו, אף על פי שמצא אחר כך גומות מלאות חלב, אין לחוש (ארוך כ"י"ח). וכן אם הניחו כך שלם, קודם צלייתו, עם חלבו יום שלם, מותר. ולא אמרינן כבוש כמבושל בכי האי גונא (שם).

ש"ך על שולחן ערוך יורה דעה הלכות בשר בחלב סימן צ סעיף ג

כא (פמ"ג) מותר לחתוך כחל רותח כו'. דין זה אפילו לדין אם קרעו שתי וערב וטחו בכותל וכמו שכתב הרב בהג"ה ולי"ד לקדירה שנהגו שלא לבשלה לבדה אפילו ע"י קריעה שתי וערב וטיחה בכותל דמה שהחמירו בקדירה אינו אלא משום גזירה שמא יבאו לבשל עם בשר יחד וזה לא שייך גבי סכין סמ"ק סי' רי"ג והגה"מ:

כב (פמ"ג) וכ"ש כחל חי כו'. ברי"ו כתוב ואפילו כחל חי וקאי הרבותא על שהיא מלאה חלב והרב שכתב כ"ש כחל חי שאינו רותחת ויותר נראה להגיה בלשון הרב וכן כחל חי כו'.

כג (פמ"ג) ודוקא שנצלה כדינו כו'. וכתב מהרש"ל באו"ש דאם נצלה כל צרכו אפילו לא טחו בכותל אלא קרעו שתי וערב מותר לחתכו בסכין של בשר ולא בעינן טיחה אלא כשלא נצלה כל צרכו אבל לאחר שנצלה כל צרכו וגם קרעו היטב קורא אני על המחמיר חסיד שוטה והדיוט עכ"ד וע"ש וע"ל סימן סי"ט וסי' ע"ו סי"ד ובמ"ש שם:

כד (פמ"ג) כל הדברים אלו לכתחלה אסורים כו'. ומדברי מהרש"ל באו"ש נראה דאם לא קרעו שתי וערב וטחו בכותל צריך השפוד לבון ובלא"ה אפילו דיעבד אסור ודברי הרב נראין ועוד שמדברי הרשב"א והר"ן ומביאם ב"י בקוצר נראה להדיא דאפילו לכתחלה מותר לצלות בשפוד א' פעמים בשר ופעמים כחל אפילו בלא קריעה כלל ואפשר לומר דאף מהרש"ל לכתחלה קאמר:

שיורי ברכה יורה דעה סימן צ

ה. דין ג. מותר לחתוך כחל וכו'. הרב פר"ח ס"ק י"ח קרא ערער על דברי הר"ן. והרב בני חיי יצא לישע ופירש דברי הר"ן. ע"ש.